

Regjeringen tar store grep for raskere utbygging av kraft og strømnett

Pressemelding | Dato: 07.08.2026 | [Statsministerens kontor](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/smk/id875/>), [Energidepartementet](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/>)

Regjeringen legger frem flere tiltak for raskere utbygging av kraft og strømnett. Regjeringen vil ha færre utredningskrav, fjerne statsforvalterens innsigelsesrett og sette en frist på to år for å behandle søknader. Målet er å halvere tiden det tar å bygge ut strømnett. Kommunene skal få inntekter fra vindkraft tidligere enn i dag.

– Nå legger Arbeiderparti-regjeringen frem de mest omfattende tiltakene for å sikre raskere utbygging av kraft og nett på mange år. Etterspørselen etter kraft og strømnett har økt kraftig de siste årene, men utbyggingstempoet har ikke holdt tritt. Vi må få opp farten. Derfor tar vi nå et krafttak for å forenkle regelverk og kutte byråkrati, sier statsminister Jonas Gahr Støre.

I dag er det flere steder i landet vanskelig å utvide, etablere ny næringsvirksomhet eller ta grønne investeringer fordi strømnettet mangler ledig kapasitet. Overskudd av kraft er samtidig avgjørende for at eksisterende industri skal ha konkurransedyktige priser, for å gjøre det attraktivt å etablere nye bedrifter og for å kunne kutte utslipp. Regjeringen vil nå snu utviklingen vi har sett de siste tiårene med stadig mer omfattende regulering og lovverk, økt utredningsbyrde og mer byråkrati ved etablering av kraft og nett. Målet er at man ikke utreder mer eller har flere vedtak enn nødvendig, men at viktige samfunnshensyn som natur, miljø, lokal involvering og urfolksrettigheter ivaretas gjennom gode og raske prosesser.

– Raskere utbygging av mer fornybar kraft og strømnnett er helt avgjørende for å kutte utslipp, og for å etablere nye og trygge eksisterende arbeidsplasser og industribedrifter i Norge, sier Støre.

Vil halvere tiden det tar å planlegge og bygge ut strømnnett

– Målet er å halvere tiden det tar å bygge ut nasjonalt og regionalt nett.

Arbeiderparti-regjeringen prioriterer nettutbygging slik at vi kan utvikle Norge og ta i bruk alle mulighetene vi har i industrien, nye næringer og lokalsamfunn over hele landet. Vi venter at tiltakene vil få full effekt mot slutten av denne stortingsperioden og utover på 2030-tallet, men de vil også gi resultater på kort sikt, sier energiminister Terje Aasland.

For å forenkle og effektivisere utbyggingen av strømnnett vil regjeringen blant annet:

- forenkle utredningskravene for å sikre at det ikke gjennomføres mer omfattende utredninger enn nødvendig.
- fjerne statsforvalterens og andre statlige myndigheters innsigelsesrett på nettanlegg. Sametingets innsigelsesadgang opprettholdes.
- innføre en behandlingsfrist på to år for NVEs konsesjonsbehandling av nettsaker.
- be Statnett og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) prioritere fremdriften for de aller viktigste prosjektene for kraftsystemet.
- vurdere hvordan spennings- og temperaturoppgraderinger, og lite konfliktfylte saker i det regionale nettet kan forenkles, for eksempel ved å utvide ordningen med områdekonsesjon til å også omfatte tiltak i regionalnettet.

Da Strømnettutvalget la frem sin [utredning om utvikling av strømmettet i Norge](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-6/id2918464/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-6/id2918464/>) i 2022, anslo utvalget at det tar opp mot 14 år å planlegge, behandle og bygge de største kraftledningene i transmisjonsnettet. Strømnettutvalgets anbefalte tiltak rettet mot konsesjonsmyndighetene for raskere konsesjonsprosesser er i hovedsak enten iverksatt eller i prosess, blant annet gjennom oppfølging av *Regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet*. Nå behandles for eksempel 70 prosent av nettsøknadene hos NVE i hurtigspor.

De nye tiltakene regjeringen legger frem skal bidra til målet om å i snitt halvere tiden det tar å bygge ut nasjonalt og regionalt nett sammenlignet med før regjeringen tiltrådte i 2021.

Det vil variere fra sak til sak hvor lang tid det tar å bygge ut nytt nett. Dette skyldes tekniske og naturgitte forhold, konfliktnivå og forhold utenfor både myndighetenes og nettselskapenes kontroll, som leveringstid på utstyr og deler. Samtidig er det viktig at myndighetene og nettselskapene samarbeider for at flere får nettilknytning raskere og at eksisterende nett utnyttes best mulig. Regjeringen vil ha tett dialog med bransjen for å nå dette målet, og vil kontinuerlig se etter forenklinger.

– Utbygging, vedlikehold og effektiv drift av kraftnettet er nødvendig for å opprettholde samfunnets funksjoner og motstandsdyktighet. Det er en viktig del av nasjonal sikkerhet, sier Aasland.

Mer kraft med raskere prosesser

Vindkraft på land er en lønnsom teknologi som raskt kan bidra til økt kraftproduksjon. Samtidig er dagens prosesser ofte lange og konfliktfylte. Mange ønsker derfor en enklere saksgang for kommunene. Regjeringen vil lovfeste kommunenes rett til å si ja eller nei til vindkraft i egne lovbestemmelser utenfor plan- og bygningsloven. Tiltakene som nå legges frem skal bidra til raskere og enklere behandling av vindkraftsaker.

– Vindkraft skal bygges med, og ikke mot, kommunene. Kommunenes rett til å si ja eller nei til vindkraft skal bestå, men vi ønsker å gjøre prosessene enklere, mindre konfliktfylte og mer oversiktlige for omverdenen. Samiske interesser og hensynet til natur og miljø er sentrale deler av dagens konsesjonsbehandling, og skal fortsatt være det, sier Aasland.

For å forenkle og effektivisere utbyggingen av kraft vil regjeringen blant annet:

- sørge for at kommunene får inntekter fra vindkraft tidligere enn i dag, ved at staten forskutterer inntektene fra produksjonsavgiften allerede fra byggestart. Regjeringen kommer tilbake til detaljene i statsbudsjettet for 2027.
- forenkle den kommunale behandlingen av vindkraft på land, blant annet ved å fjerne kravet om reguleringsplan.
- lovfeste kommunenes rett til å si ja eller nei til vindkraft i egne lovbestemmelser utenfor plan- og bygningsloven.
- be kommunene i større grad legge til rette for mer fornybar energiproduksjon, blant annet på større utbyggingsområder til industri, næring og når de legger til rette for nytt stort strømforbruk.
- forenkle utredningskravene og sikre at det ikke gjennomføres mer omfattende utredninger enn nødvendig.
- gi statsforvalteren i oppgave å bistå kommuner og fylkeskommuner med etablering av ny kraftproduksjon, samt bidra til gode prosesser for utvikling av strømnnett.
- fjerne statsforvalterens og andre statlige myndigheters innsigelsesrett i vannkraftsaker. Sametingets innsigelsesadgang opprettholdes.

Regjeringens tiltak for raskere og mer effektiv utbygging kraft og strømnnett

Tiltak som gjelder utbygging av både kraft og strømnnett:

Regjeringen vil

- endre kravene til konsekvensutredninger for å legge til rette for raskere prosesser ved å:

- gjøre det mulig å kutte krav om konsekvensutredning for visse samfunnskritiske prosjekter som haster mye.
- kutte krav om enkelte utredningstemaer som ikke handler om miljøkonsekvenser.
- endre måten feltkartlegging av naturtyper foregår.
- lage Naturkart, som er et modellert kart over naturtyper i Norge, og som vil bidra med beslutningsrelevant kunnskap i fremtidige utbyggingsprosjekter.
- lage en enklere metodikk for utredning av kraft- og netttiltak.
- starte et lovarbeid for å fjerne statsforvalterens og andre statlige myndigheters innsigelsesrett i vannkraftsaker og i søknader om nettanlegg. Hensynene skal i stedet ivaretas gjennom hø I mellomtiden skal statsforvalteren ha høy terskel for å varsle innsigelse. Sametingets innsigelsesadgang opprettholdes.
- innføre en frist på to år for NVEs konsesjonsbehandling av nettsaker. Fristen skal gjelde fra komplett søknad er mottatt. Tilsvarende frist vil gjelde for konsesjonsbehandling av ny kraftproduksjon.
- gi statsforvalteren tydeligere styringssignaler om å legge til rette for mer kraft og strø Statsforvalteren skal blant annet bistå kommuner og fylkeskommuner med etablering av ny kraftproduksjon og bidra til gode prosesser for nettutvikling.
- be statlige miljømyndigheter prioritere behandlingen av energisaker. Miljødirektoratet skal, i samarbeid med NVE, utvikle en forenklet og anerkjent metodikk for utredning av kraft- og netttiltak.

Tiltak som kun gjelder utbygging av strømnnett:

Regjeringen vil

- be Statnett prioritere de aller viktigste prosjektene for kraftsystemet, og gi jevnlige rapporter. For å opprettholde fremdriften, skal NVE prioritere de viktigste prosjektene for kraftsystemet og ha tett dialog med Statnett gjennom felles fremdriftsplaner. Prioriteringen av kraft- og industriløftet for Finnmark ligger fast.
- be Statnett, i dialog med NVE, foreslå hvordan Statnetts områdeplaner kan videreutvikles som et mer strategisk planverktø Målet er en mer effektiv

nettutvikling og at konkrete prosjekter raskere kan gå videre til konsesjonsbehandling.

- vurdere hvordan spennings- og temperaturoppgraderinger, og lite konfliktfylte saker i det regionale nettet kan forenkles, for eksempel ved å utvide ordningen med områdekonsesjon til å omfatte flere tiltak i regionalnettet.
- understreke i brev til NVE at ledninger i regional- og transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftspenn, og ikke som jord- eller sjøkabel. Det er nødvendig for å holde kostnadene nede og sikre en effektiv og sikker drift av kraftsystemet.
- be Statnett og nettselskapene utnytte eksisterende nett mest mulig effektivt slik at så mange som mulig innen forsvarlige rammer kan få raskere nettilknytning.

Regjeringen har allerede gjennomført en rekke tiltak som skal bidra til å korte ned tidsbruken i behandlingen av konsesjonssøknader om nettanlegg, mer effektive tilknytningsprosesser og bedre utnyttelse av strømmettet. Dette er noen av tiltakene regjeringen har gjort:

- bedt NVE videreutvikle et hurtigspor for rask behandling av lite konfliktfylte og godt forberedte søknader om nett. Om lag 70 prosent av sakene behandles nå i hurtigspor, med gjennomsnittlig saksbehandlingstid på tre måneder.
- økt grensen for ledninger i regionalnettet som må meldes fra 15 til 50 kilometer.
- avvirket ordningen med ekstern kvalitetssikring og myndighetsbehandling av konseptvalgutredninger for nye, store kraftledningsanlegg.
- flyttet vedtaksmyndigheten for nye, store kraftledninger fra Kongen i statsråd til NVE.
- styrket saksbehandlingskapasiteten hos konsesjonsmyndighetene betydelig i flere omganger, og satset på digitalisering av planleggings- og konsesjonsprosessen.
- innført krav om at nettselskapene må vurdere om et prosjekt som ønsker ny eller økt kapasitet er tilstrekkelig modent til å reservere kapasitet. Samtidig satte regjeringen krav om tilstrekkelig fremdrift for å beholde reservasjonene.

- innført plikt for nettselskapene om å holde av kapasitet i regionalnettet og transmisjonsnettet til kunder med vanlig forbruk.

Tiltak som kun gjelder utbygging av kraft:

Regjeringen vil

- sørge for at kommunenes inntekter fra vindkraft kommer tidligere enn i dag. Kommunene skal få inntekter allerede fra byggestart, istedenfor når anlegget settes i drift. Regjeringen kommer tilbake til detaljene i statsbudsjettet for 2027.
- starte et lovarbeid for å forenkle den kommunale behandlingen av vindkraft på land. Blant annet skal kravet om reguleringsplan fjernes.
- lovfeste kommunenes rett til å si ja eller nei til vindkraft i egen kommune i egne lovbestemmelser utenfor plan- og bygningsloven. Kommunenes samtykke skal innhentes før NVE fatter konsesjonsvedtak om vindkraft. Tidspunktet for når samtykket skal gis, vil bli vurdert nærmere i lovarbeidet og være gjenstand for offentlig høring.
- opprettholde kravene til en forsvarlig konsesjonsbehandling av vindkraft. Samiske interesser og hensynet til natur og miljø skal fortsatt være en viktig del av vurderingene.
- endre de statlige planretningslinjene, slik at kommunene i større grad skal legge til rette for mer fornybar energiproduksjon, blant annet på større utbyggingsområder til industri, næring og når det legges til rette for nytt stort strømforbruk.
- be NVE utarbeide veiledning for kommunene om hvordan mulighetene for lokal fornybar energiproduksjon skal vurderes ved planlegging av større utbyggingsområder.

Opptak av pressekonferansen 7. august 2026

Pressekonferanse om raskare utbygging av kraft

og straumnett

TEMA

Energi

Strøm

RELATERT

- **Statsministerens innledning på pressekonferanse om raskere utbygging av kraft og strømnett** (<http://www.regjeringen.no/no/aktuelt/statsministerens-innledning-pa-pressekonferanse-om-raskere-utbygging-av-kraft-og-stromnett/id3169870/>)
Tale/innlegg | 07.08.2026
- **Pressekonferanse om raskare utbygging av kraft og straumnett**
(<http://www.regjeringen.no/no/aktuelt/pressekonferanse-om-raskare-utbygging-av-kraft-og-straumnett/id3169734/>)
Pressemelding | 06.08.2026

Regjeringen.no

Ansvarlig for sidene til Statsministerens kontor:

Ansvarlig redaktør: Anne Kristin Hjukse

Nettredaktør: Roger Holmsen

Personvernerklæring for SMK

Org.nr.: 972 417 777